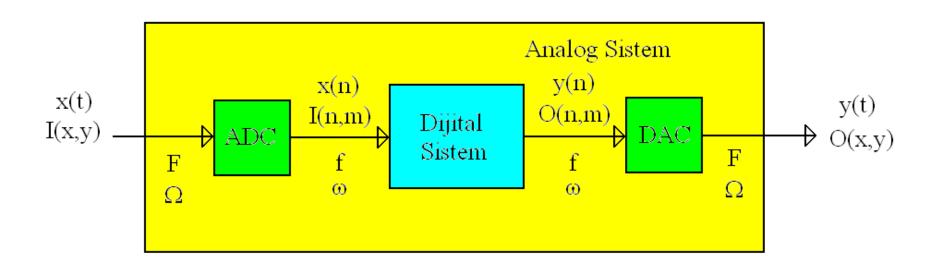
BMÜ-357 Sayısal Görüntü İşleme

MATLAB İLE GÖRÜNTÜ İŞLEME Yrd. Doç. Dr. İlhan AYDIN

Sayısal Görüntü İşleme: Sensörlerden gelen görüntünün bilgisayara aktarılıp üzerinde herhangi bir işlem yapılması ve ardından görüntüleyici çıkışa iletilmesi

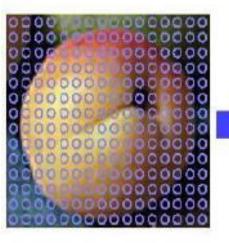

Görüntü işlemede temel kavramlar

- Piksel (pixel): picture element sözcüklerinin birleştirilmesiyle oluşmuştur, görüntünün birim elemanını ifade eder.
- Parlaklık (intensity): x ve y uzaysal boyutlar olmak üzere I(x,y), x ve y koordinatlarındaki pikselin parlaklık değerini gösterir.
- Ayrıklaştırma (Digitizing): Analog görüntünün sayısal sistemde ifade edilebilmesi için önce uzaysal boyutlarda sonlu sayıda ayrık parçaya bölünmesi (örnekleme,sampling), sonra da her bir parçadaki analog parlaklık değerinin belli sayıda ayrık sayısal seviyelerden biri ile ifade edilmesi (kuantalama,quantizing) gerekir.
- Çözünürlük (Resolution): görüntünün kaç piksele bölündüğünü, yani kaç pikselle temsil edildiğini gösterir. Çözünürlük ne kadar yüksekse, görüntü o kadar yüksek frekansta örneklenmiş olur ve görüntüdeki ayrıntılar o kadar belirginleşir.
- Uzaysal Frekanslar (Spatial Frequencies): Uzaysal boyutlarda belli bir mesafede parlaklık değerinin değişim sıklığını ifade ederler.

Analog ve Sayısal Görüntü

 Analog bir görüntü ve bu görüntünün örneklenmesi ile elde edilen sayısal görüntünün matrissel içeriği aşağıdaki şekilde verilmiştir.

Gerçek resim

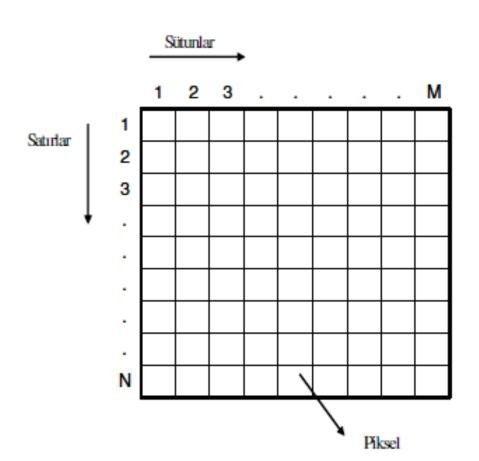
2 85 56 2 34 36 1 76 76 31 145 156 53 156 145 45 115 126 41 138 145 55 85 47 17 6 18 16 3 56 60 38 167 67 47 306 88 68 204 15 54 597 82 60 179 83 48 45 (46 46 40 52 66 7) 50 66 11 40 51 17 25 37 0 26 29 0 60 50 15 2 0 1 10 14 8 2/3 (7) (612)); Val 40 206 (42 602)) (4) (0 2)(1)(6 7) (14 66 45 (元 6 15) (6 12) (7 27 104 41 25 55 46 9 30 07 0 28 28 3 32 29 28 1 40 28 15 13 13 1 224 167 112 240 174 80 307 174 16 327 176 87 300 127 9c 3r0 144 70 196 133 57 1ch 70 31 100 fb 33 30 121 60 12 128 50 24 131 49 25 16 21 1 12 8 C 14 16 11 5 C 0 15' 176 81 244 201 125 241 236 144 238 222 147 221 190 166 215 170 77 180 135 52 136 93 36 76 35 7 113 56 25 (56 80 18 O) \$2 21 31 14 7 9 6 0 50 14 12 255 214 112 342 515 106 346 227 (50 586 116 49 114 64 29 75 49 24 10 1 5 11 10 9207100 (2:249 201 122 141 225 129 240 219 48 109 59 34 75 46 18 27 33 35 47 100 146 216 17 96 223 106 31 239 236 111 236 2 3 11T217 200168 21E 200 100 21E 200 104 207 175 76 177 13E SE 142 8F H 10E 65 22 189 50 22 00 53 18 76 50 17 0 10 2 54 76 74 100 111 102 218 194 106 228 203 102 228 300 1002/12/190 79 220 192 85 190 ISB 462 160 ISB 51 195 906 52 130 62 33 46 51 51 62 48 15 St 46 14 16 15 1 11 6 O 66 90 91 54 90 90 220186 97217 190105 214 117 90 286 185 71 196 150 66175 0T 42 (70117 sp.13) sp.30 (22.53 to 84.45 13 76.66 15.70 42 174 125 56 169 100 5a 146 67 41 118 67 24 90 50 14 15 46 16 56 42 10 10 7 9 10 5 0 16 11 2 66 111 116 TO 100 102 7.6 103 96 57 71 82 162 111 66 141 96 31 152 101 51 136 80 31 113 63 21 83 44 11 69 42 17 25 8 0 7 5 10 16 4 1 17 10 2 30 10 10 SE SE DE SE SE DA SE DA SE DA 1102 SE DE 1105 SA DE 100 TO 25 DE 21 14 25 SE 41 25 11 2 0 8 0 8 17 10 4 11 0 0 30 31 13 47 15 21 35 20 14 40 35 33

Sayısal resim

Sayısal Görüntü

- I(x, y) gibi bir fonksiyonla temsil edilen analog bir görüntü veya resimde
 - 'I' bir şiddet birimi (örneğin parlaklık),
 - x ve y ise görüntünün yatay ve dikey eksendeki koordinatlarına karşı düşen değişkenlerdir.
- Sayısal görüntü ise, bu analog görüntünün M sütun ve N satırdan oluşacak şekilde örneklenmesi sonucu elde edilir.
- Satır ve sütunun kesiştiği her bölgeye piksel adı verilir.
- Sonuç olarak, sayısal görüntüye çevrilen resimde N x M adet piksel bulunur.

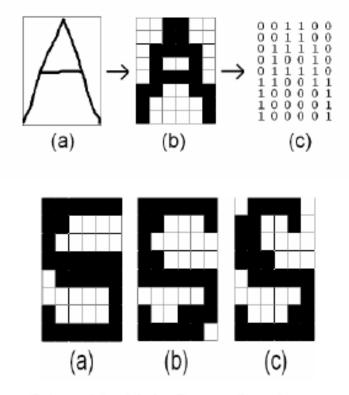
- 1 ve 0 değerleri sırasıyla aydınlık ve karanlık bölgeleri veya nesne ve zemini (nesnenin önünde veya üzerinde bulunduğu çevre zemini) temsil ederler.
- Sayısal (dijital) görüntü dosyaları renkli olarak genellikle 24 ya da 8 bit; griseviye görüntüler 1-2-4-6 ya da 8 bit olabilirler.

1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
1	0	0	0	1	1	0	0	0	1
1	1	0	1	1	1	1	0	1	1
1	1	0	1	1	1	1	0	1	1
1	1	0	7	1	1	1	0	1	1
1	1	0	0	0	0	0	0	1	1
1	1	0	1	1	1	1	0	1	1
1	1	0	1	1	1	1	0	1	1
1	1	0	1	1	1	1	0	1	1
1	0	0	0	1	1	0	0	0	1
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

 Sayısal bir görüntüye değer atanması ve saklanması örneği

Görsel karakterlerin sayısallaştırılması

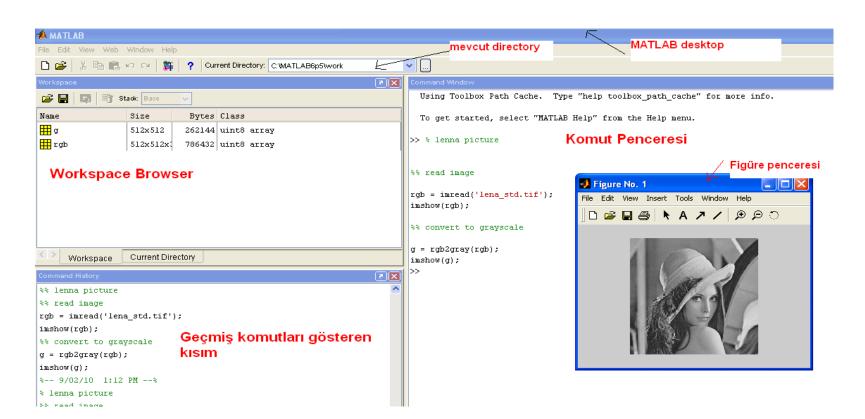
S karakteri için 3 ayrı örnek

Sayısal Görüntü İşlemede MATLAB'ın kullanımı

- MATLAB (MATrix LABoratory), 1985'de C.B Moler tarafından, özellikle matris temelli matematik ortamında kullanılmak üzere geliştirilmiş etkileşimli bir paket programlama dilidir.
- MATLAB mühendislik hesaplamalarında; sayısal hesaplama, veri çözümleri ve grafik işlemleri için genel amaçlı bir programdır. Bununla beraber özel amaçlı modüler paketlere de sahiptir. CONTROL TOOLBOX, SIGNAL TOOLBOX, IMAGE PROCESSİNG TOOLBOX v.b gibi paket programlar (CACSD), denetim sistemlerinin tasarımında çok etkili araçlardır.
- Ayrıca WINDOWS ortamında çalışan SIMULINK, etkileşimli benzetim programlarının hazırlanması ve çalıştırılmasında büyük kolaylıklar sağlamaktadır.
- Bu derste MATLAB 2012 sürümünü kullanacağız. Öğrencilerin bu sürümü bilgisayarlarında çalışır hale getirmesi gerekmektedir.

MATLAB PAKET Pogramı Çalışma Ortamı

- •MATLAB Desktop: Matlab ana uygulama alanıdır. Program açıldığında gelen ilk kısımdır. Default görünüm olarak aşağıdaki gibidir.
- •<u>Command Window (Komut penceresi)</u>: Matlab komutlarının ve denklemlerin, >> i şaretinin yazıldığı kısımdır. Sonuçlar ve komutlar burada görüntülenir.
- <u>Workspace Browser:</u> Command Window'da tanımlanan değişkenler hakkında bilgi verilen yerdir. Değişken üzerine çift tıklandığında detay verir.
- •Current Directory: Şu anda çalışılan directory ismidir. C:Matlab\Work directorysi defaulult directory'dir. Çalışacağınız image dosyaları buraya kopyalanmışsa bu dosyaları sadece ismiyle işelme sokabilirsiniz.
- •<u>Command History Window (Geçmiş komutların gösterildiği yer):</u> Önceden yazılmış komutların görüldüğü yerdir. Buradan seçilen komutlar, komut pencerine kopyalanarak yeniden çalıştırılabilir.

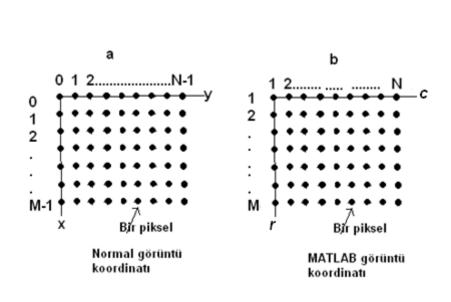

M-File oluşturmak

- Yazdığınız program parçalarını sonradan çalıştırabilmek için M-File haline getirebilirsiniz.
- Bunun için komut penceresinde
- >> edit yazarak veya File menüsünden New komutu ile; bir editör sayfası açarak program parçası yazılır. Ve belli bir isim ve .m uzantılı olarak saklanır.
- Bir M-file çağırmak için Matlab desktopta file menüsünden open komutu kullanılır.
- M-file doğrudan çalıştırmak için komut satırına m file'ın ismini yazmak yeterlidir.

Görüntü gösterimi

Bir sayısal görüntü, analog resmin örneklenmesi ve kuantalanması sonucunda elemanları reel sayılardan oluşan bir matrix formunda ifade edilir. Yani f(x,y) şeklindeki bir sayısal image, M satır N sütundan oluşmuş MxN elemanlı bir matristir.

$$f(x,y) = \begin{cases} f(0,0) & f(0,1) & \dots & f(0,N-1) \\ f(1,0) & f(1,1) & \dots & f(1,N-1) \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ f(M-1,0) & f(M-1,1) & \dots & f(M-1,N-1) \end{cases}$$

Sayısallaştırılmış görüntüyü ifade eden matris formu

Sayısal görüntüyü ifade eden MATLAB Matris formu

MATLAB'ın desteklediği önemli resim formatları

Format	Description	Recognized
Name		Extensions
TIFF	Tagged Image File Format	.tif, .tiff
JPEG	Joint Photographic	.jpg,.jpeg
	Experts Group	
GIF	Graphics Interchange Format	.gif
BMP	Windows Bitmap	.bmp
PNG	Portable Network Graphics	.png
XWD	X Window Dump	.xwd

Formatlar arası dönüşüm komutları

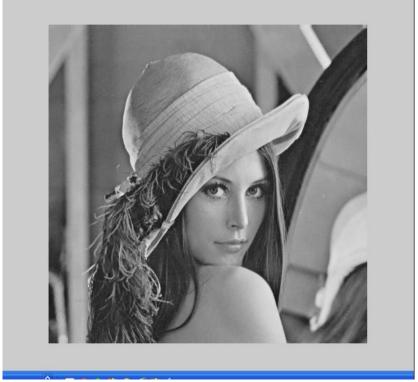
Image format conversion

(Within the parenthesis you type the name of the image you wish to convert.)

Operation:	Matlab command:
Convert between intensity/indexed/RGB format to binary format.	dither()
Convert between intensity format to indexed format.	gray2ind()
Convert between indexed format to intensity format.	ind2gray()
Convert between indexed format to RGB format.	ind2rgb()
Convert a regular matrix to intensity format by scaling.	mat2gray()
Convert between RGB format to intensity format.	rgb2gray()
Convert between RGB format to indexed format.	rgb2ind()

```
>> a=imread('lena_std.tif');
>> imshow(a);
>> b=rgb2gray(a);
>> imshow(b);
```


Rgb2gray fonksiyonunu kullanmadan renkli resmi griye dönüştürme

```
Im=imread('lena std.tif');
figure, imshow (Im);
title('Original Image');
%0.2989 * R + 0.5870 * G + 0.1140 * B
GIm=uint8(zeros(size(Im, 1), size(Im, 2)));
for m=1:size(Im, 1)
    for n=1:size(Im, 2)
         GIm(m,n) = 0.2989*Im(m,n,1) +
         0.5870 \times Im(m,n,2) + 0.1140 \times Im(m,n,3);
    end
```

end

For döngüleri kullanmadan dönüşüm:

```
Glm=0.2989*lm(:,:,1)+0.5870*lm(:,:,2)+0.1140*lm(:,:,3);
```

MATLAB'DA Görüntü Okuma

• MATLAB'da görüntü datasının f dizisine aktarılması için;

```
>> f = imread ('filename') :ilgili resim dosyası work dizininde ise
```

>> f= imread ('D:\myimages\rose.jpg'); ilgili resim dosyası başka dizinde ise.

Bir resim datasının satır ve sutun olarak boyutunu görmek için ;

```
>> size(f)
ans=
1024 1024
```

Resim datasını M satır ve R sütüna atamak için

```
>> [M,N] = size(f)

M=

512

N=

512
```

Whos komutu resim datasına ait detaylı bilgi verir.

>> whos g

Nar	ne Size	Bytes	Class
g	512x512	262144	uint8 array

Resmin Görüntülenmesi (Displaying Images)

>> imshow(f,G)

>> imshow(f, [low,high]) komutu;

low değerinden eşit veya küçük değerleri siyah, high değerine eşit veya büyük değerleri beyaz olarak gösterir.

>> imshow(f, []) komutu;

f dizisinin en küçük değerini low değişkenine set eder. High değeri ise f dizisinin en büyük değeridir.

imsow(g)

imshow(g,[50,100])

```
f = imread('rose_512.tif');
whos f
imshow(f)
Name Size Bytes Class
```

262144 uint8 array

Grand total is 262144 elements using 262144 bytes

512x512

MATLABDA iki görüntüyü beraber görüntülemek

figure fonksiyonu kullanılarak gerçekleştirilir.

>> imshow (f), figure, imshow(g) formunda yazılarak

```
>> f=imread('rose 512.tif');
>> g=imread('cktboard.tif');
>> imshow(f), figure, imshow(g)
```

Görüntünün yazılması (Writing image)

İmage'ler diske imwrite fonksiyonu ile yazılır. Filename'den sonra MATLAB'ın desteklediği hangi formatta yazılacaksa muhakkak belirtilmelidir. Aşağıda örnekler verilmiştir.

Eğer filename isimli dosya çalışılacak dizine yazılacaksa yol tarif edilmesine gerek yoktur.

İmwrite komutuyla JPG formatında kayıt yapılacaksa, 'quality', q yazılır. Burada q 0 ile 100 arasında bir tamsayıdır. Sıkıştırma oranını gösterir. En düşük sayı kalitesiz kayıt anlamındadır.

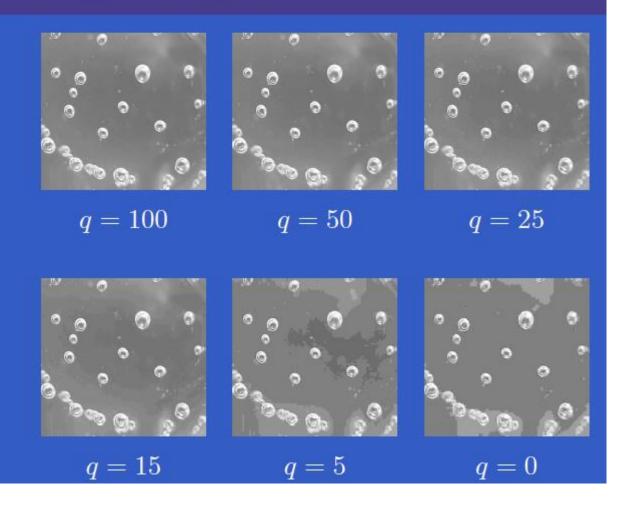
```
imwrite(f, 'filename')

imwrite(f, 'patient10_run1', 'tif')

imwrite(f, 'patient10_run1.tif')

imwrite(f, 'filename.jpg', 'quality', q)
```

Writing Images

Size fonksiyonu

size(imagematrix)

```
>> size(f)
ans =
494 600

>> [M,N]=size(f);
>> whos f
Name Size Bytes Class
f 494x600 296400 uint8 array
Grand total is 296400 elements using 296400 bytes
```

İmage'in detaylı imformation'nu öğrenmek

```
imfinfo filename
>> imfinfo bubbles25.jpg
ans =
           Filename: 'bubbles25.jpg'
        FileModDate: '02-Feb-2005 09:34:50'
           FileSize: 13354
             Format: 'jpg'
      FormatVersion: "
              Width: 720
             Height: 688
           BitDepth: 8
          ColorType: 'grayscale'
    FormatSignature:
   NumberOfSamples: 1
       CodingMethod: 'Huffman'
      CodingProcess: 'Sequential'
            Comment:
```

- Buradaki Filesize kısmındaki rakam, resmin sıkıştırılmış haldeki kapladığı hafıza boyutunu (bayt olarak) ifade eder.
- Resmin orijinal büyüklüğü aşağıdaki gibi hesaplanır;
 Width(720)x Height(688)x Bith depth(8) / 8 = 495360 bayt

Resim bilgisindeki filesize (sıkışırılmış resmin) kapladığı yerdir. Buna göre sıkıştırma oranı;

Compression rate = Orijinal Boyut/ sıkıştırılmış boyut

Sıkıştırma oranı = 495360 / 13354 = 37.09

olarak bulunur. Bu işlem için matlab komutları bir sonraki slaytta verilmiştir.

İmfinfo fonksiyonu bilgilerini bir değişkene atayarak işlem yapmak

İmage teknik bilgilerini bir değişkene atadıktan sonra, image'in sıkıştırma oranı v.b işlemleri yapabiliriz. Aşağıda örnek görülmektedir.

```
>> K=imfinfo('bubbles25.jpg');
>> image_bytes=K.Width*K.Height*K.BitDepth/8;
>> compressed_bytes=K.FileSize;
>> compression_ratio=image_bytes/compressed_bytes

compression_ratio =

37.0945
```

TİF uzantılı görüntüler için en genel imwrite komut yazılımı aşağıdaki gibidir.

Packbits compression: Binary olmayan görüntüler için.

Ccitt compression: Binary görüntüler için.

Colres rowres: iki tamsayı değer ifade eder. Görüntünün birim yüzeyindeki (genellikle inç'tir) satır ve sutundaki dot (pixel) sayısını belirtir. Res res olarakta belirtilebilir.

```
imwrite(g, 'filename.tif', ...
         'compression', 'parameter', ...
         'resolution', [colres rowres])
 'parameter': 'none' no compression
                            packbits compression
                'packbits'
                            ccitt compression
                'ccitt'
[colres rowres] contains two integers that give the
column and row resolution in dots-per-unit (the default
values are [72 72]).
```

- Ornek: 8 bit gri seviyeli, 200 dpi, jpg formatında bir görüntü olsun. Bu image 450x450 piksel'dir. Dolayısıyla resmin boyutu 2.25x2.25 inç olur. Bu resim f değişkenine atanmış olsun. Biz bu resmi tiff formatında, sıkıştırmadan, sf ismiyle saklamak isteyelim. Daha sonra 450x450 piksel sayısını değiştirmeden boyutunu 1.5x1.5 inç yapalım.
- 450 x 450 piksellik bir resmin çözünürlüğü 200 dpi ise bu resim;
 450 dot/ 200 dpi = 2.25 x2.25 inç boyutlarında olur.
- 450 x450 piksellik bir resmi 1.5 x 1.5 inç boyutunda ifade edersek; bir doğrultudaki piksel sayısı 450/1.5 = 300 dpi olur.
- Veya 2.5 x 2.5 inç boyutundan 1.5 x 1.5 inç boyutuna düşürülürse, resmin resolasyonu

 $(2.25/1.5) \times 200 = 300 \, dpi \, olur$.

Bu işlemleri gerçekleştiren MATLAB kodu.

Round fonksiyonu, ilgili argüman değeri en yakın tamsayıya yuvarlatılır. Önemli not; imwrite komutuyla görüntünün pixel sayısı değiştirilemez, görüntünün boyutu (scalası) değiştirilebilir.

```
>> f=imread('cktboard.tif');
>> res=round(200*2.25/1.5);
>> imwrite(f, 'sf.tif', 'compression', ...
           'none', 'resolution', res)
```

MATLAB görüntüsünü print etme işlemi; resim çerçevesindeki menüyü kullanarak veya aşağıdaki fonksiyonu kullanarak yapılır. Eğer sadece print komutu yazılırsa; enson resim print edilir.

print -fno -dfileformat -rresno filename

no figure number in figure window

fileformat file format (in the earlier table)

resno resolution in dpi

Veri sınıfları (Data classes): Her ne kadar tamsayı koordinatlarda çalışılsa da piksel değerleri kendi içerisinde tamsayı olmayabilir. Dolayısıyla MATLAB'da desteklenen data sınıfları aşağıdaki tabloda verilmiştir. Bu sınıflardan herhangi birisiyle pixel değerleri ifade edilebilir. Bunlardan unit8 sınıfı gri seviye piksellerin ifadesi için en çok kullanılanıdır.

TABLO-1

Name	Description
double	Double-precision, floating-point numbers in the approximate range -10^{308} to 10^{308} (8 bytes per element).
uint8	Unsigned 8-bit integers in the range [0,255] (1 byte per element).
uint16	Unsigned 16-bit integers in the range [0,65535] (2 bytes per element).
uint32	Unsigned 32-bit integers in the range [0,4294967295] (4 bytes per element).
int8	Signed 8-bit integers in the range [-128,127] (1 byte per element).
int16	Signed 16-bit integers in the range [-32768,32767] (2 bytes per element).
int32	Signed 32-bit integers in the range [-2147483648,2147483647] (4 bytes per element).
single	Single-precision floating-point numbers with values in the approximate range -10^{38} to 10^{38} (4 bytes per element).
char	Characters (2 bytes per element).
logical	Values are 0 or 1 (1 byte per element).

IMAGE TIPLERI

Matlab toolbox aşağıdaki görüntü tiplerini destekler

- Intensity images
- Binary images
- Indexed images
- RGB images

INTENSITY IMAGE

- Bir intensity image, veri matrisi şeklindedir.
 Matris elemanları piksellerin parlaklık şiddetini gösterir.
- Bir gri seviye görüntünün uint8 veya uint16 sınıfında gösterilimi, elemanların [0,255] ve [0,65535] arasında tamsayılarla ifadesi anlamındadır.
- Eğer image double sınıfında ise, bu değerler kayan-nokta sayılardır. Double sınıflı scala değerli gri seviye görüntülerde eleman değerleri 0,1 arasında değişir.

Binary İmage

- Bir ikili görüntünün elemanları, 0 veya 1 gibi lojik dizidir.
- Bir sayısal dizi, aşağıdaki şekilde binary formata dönüştürülür.

B=logical(A)

• Bir dizinin binary olup olmadığını test etmek için islogical fonksiyonu kullanılır.

function: islogical(C)

C bir lojik dizi ise bu fonksiyon 1 gösterir. Değilse 0 gösterir.

DATA Sınıfları arasında dönüşüm

B = data_class_name (A)

data_class_name, Tablo-1'in 1.sütnundakilerden biri olabilir.

 Eğer C double sınıfından bir dizi ise; ki onun tüm elemanlarının değeri 0,255 sahasındadır. Bu dizinin uint8 dizisine dönüştürülmesi için,

D=uint8(C)

 Eğer double sınıfındaki dizinin herhangi bir değeri 0, 255 sahasının dışına taşmışsa ve bu dizide uint8 sınıfına dönüştürülmüşse;

Matlab;

0' dan küçük değerleri 0'a,

255 'ten büyük değerleri ise 255'e

dönüştürür.

İmage tipleri ve veri sınıfları arasındaki dönüşüm

B=data_class_name(A);

data_class_name, Tablo-2'nin 1.sütünundakilerden birisi olabilir.

Tablo-2

Name	Converts Input to:	Valid Input Image	
		Data Classes	
im2uint8	uint8	logical, uint8, uint16, and double	
im2uint16	uint16	logical, uint8, unit16, and double	
mat2gray	double (in range [0,1])	double	
im2double	double	logical, uint8, uint16, and double	
im2bw	logical	uint8, uint16, and double	

İmage tipleri ve veri sınıfları arasındaki dönüşüm

2 x 2 görüntü dizisi f (double sınıfı) aşağıdaki gibidir.

```
>> f=[-0.5 0.5; 0.75 1.5]
f =
-0.5000 0.5000
0.7500 1.5000
```

Bu dizi *im2uint8* tipi diziye çevrilecekse;

Yapılan iş: Giriş datasındaki O'dan küçük değerler O'a set edilir. 1'den büyük değerler 255'e set edilir. Diğer giriş değerleri ise 255 ile çarpılarak dönüşüm sağlanır.

Dönüşüm örneği

```
>> A=randn(252);
>> B=mat2gray(A);
>> subplot(1,3,1), imshow(A), ...
    subplot(1,3,2), imshow(A, []), ...
    subplot(1,3,3), imshow(B)
# Figure 1
File Edit View Insert Tools Desktop Window Help
D 😅 🖫 🖴 🕒 Q Q Q Q 🗐 🖳 🗎 🗆 🗆
```

Uint8 sınıfından double sınıfına dönüşüm

Bu işlem, giriş dizi elemanlarının herbirini 255'e bölme işlemidir. İm2double fonksiyonu; giriş datasını double sınıf dataya dönüştürür. Eğer giriş dizi datası unit8, unit16, logical sınıfından ise im2double fonksiyonu double sınıfına dönüştürür. Eleman değerleri 0 ve 1 arasında değişir.

```
>> h=uint8([25 50; 128 200]);
>> g=im2double(h)

g =
      0.0980      0.1961
      0.5020      0.7843
```

mat2gray fonksiyonu: double sınıfı bir dizinin yine double sınıfı fakat eleman değerlerinin 0, 1 arasına yerleştirilmesi istendiğinde kullanılır.

G=mat2gray(A,[Amin,Amax])

burada A dönüştürülecek dizi, Amin değerinden küçük dizi elemanları O(Siyah), Amax değerinden büyük değerler ise 1 (Beyaz) olarak dönüştürülür. Eğer; g=mat2gray(f) yazılırsa, min ve max değerleri f dizisindeki en küçük ve en büyük değerler olarak algılanır. (Bir matrisden gray skala bir image dizisi oluşturur.)

im2bw(f,T)

im2bw fonksiyonu, bir gri seviye veya indexlenmiş veya RGB giriş görüntü datasını bir binary (İkili) görüntüye dönüştürür.

Buradaki f dönüştürülecek gri seviye (intensity) görüntüdür. T ise eleman değerlerinin 0 veya 1 olmasını sağlayan eşik değeridir. Çıkış image dizisi logical sınıfındandır.

```
>> f=[1 2; 3 4];

>> g=mat2gray(f)

g =

0 0.3333

0.6667 1.0000

>> gb=im2bw(g, 0.6)

gb =

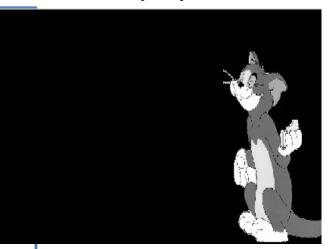
0 0

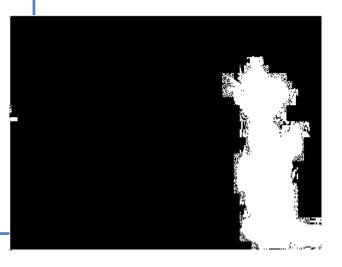
1 1
```

imbw2 fonksiyonu kullanmadan gri resmi binary resme dönüştürme

Original image

```
function mybinary
A=imread('tom.png');
figure, imshow(A);
title('Original image');
B=zeros(size(A,1),size(A,2));
for l=1:size(A,1)
    for m=1:size(A, 2)
        if(sum(A(1,m,:))>0)
            B(1,m)=1;
        end
    end
end
figure (2)
imshow(B)
```


YIQ →RGB Dönüşümü

```
•MATLAB code:
%YIO to RGB
R=Y+0.956*I+0.621*0
%G=Y-0.272*I-0.647*O
%B=Y-1.106*I+1.703*0
RGB=uint8(zeros(size(YIQ)));
for i=1:size(YIO,1)
    for j=1:size(YIQ,2)
       RGB (i,j,1) = YIQ(i,j,1) + 0.956 \times YIQ(i,j,2) + 0.621 \times YIQ(i,j,3);
       RGB (i,j,2) = YIQ(i,j,1) - 0.272 \times YIQ(i,j,2) - 0.647 \times YIQ(i,j,3);
       RGB (i,j,3) = YIQ(i,j,1) - 1.106 \times YIQ(i,j,2) + 1.703 \times YIQ(i,j,3);
    end
end
figure, imshow (RGB);
title('RGB Image');
```

RGB →YIQ

YIQ NTSC (National Television System Commitee) formatının temelini oluşturur.

```
Y=0.30R+0.59G+0.11B
I=0.60R-0.28G-0.32B
Q=0.21R-0.52G+0.31B
Im=imread('peppers.png');
figure, imshow (Im);
title('Original Image')
%y=0.2989 * R + 0.5870 * G + 0.1140 * B
%I=0.60*R - 0.28*G-0.32*B
Q=0.21*R -0.52*G+0.31*B
YIO=uint8(zeros(size(Im)));
for i=1:size(Im, 1)
  for j=1:size(Im, 2)
    YIQ(i,j,1)=0.2989*Im(i,j,1)+0.5870*Im(i,j,2)+0.1140*Im(i,j,3);
    YIQ(i,j,2)=0.596*Im(i,j,1)-0.274*Im(i,j,2)-0.322*Im(i,j,3);
    YIQ(i,j,3) = 0.211*Im(i,j,1) - 0.523*Im(i,j,2) + 0.312*Im(i,j,3);
  end
end
figure, imshow (YIQ);
title('YIQ Image');
```

RGB→HSI Dönüşümü

- 1. RGB görüntüyü oku
- 2. RGB görüntüsünü [0,1] aralığında göster.
- 3. HSI bileşenlerini bul

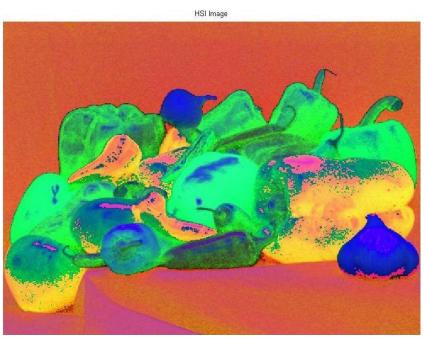
$$\theta = \cos^{-1}\left[\frac{\frac{1}{2}[(R-G)+(R-B)]}{[(R-G)^2+(R-B)(G-B)^{\frac{1}{2}}]}\right] \qquad \text{If B} <= G$$

$$S(\text{Saturation}) = 1 - \frac{3}{(R+G+B)}\left[\min(R,G,B)\right]$$

$$I(\text{Intensity}) = \frac{1}{3}(R+G+B)$$

RGB→HSI Dönüşümü

F dizisin elemanlarının 2'den büyüklerinde elemanı lojik 1 yap.

```
>> gb=f>2
gb
>> gbv=islogical(gb)
gbv
```

Matlab fonksiyonlarının içi içe kullanılması

- F=[1 2;3 4] double image için;
- Gb= im2double(im2bw(mat2gray(f),0.6))

```
>> f=[1 2;3 4]
f =
>> Gb= im2double(im2bw(mat2gray(f),0.6))
Gb =
      0
      1
>> c=mat2gray(f)
C =
        0.3333
           1.000
  0.6667
```

Dizi İndeksleme(Array indexing) Dizi Oluşturma

- Matlab birçok indeksleme formatını destekler. İndeksleme birçok bakımdan dizilerle işlem yapmayı kolaylaştırır.
- Burada tek ve iki boyutlu dizilerde indeksleme üzerinde durulacaktır.

- Vektör İndeksleme
- Matrix Indexing
- Dizi boyutlarının seçimi

Vektör indeksleme

- 1xN boyutlu bir dizidir. Satır vektör olarak bilinir. Tek boyutlu dizin oluşturmadır. V(1) vektörün, 1. elemanının, v(2) İkinci elemanın değerini gösterir.
- Matlab da vektör oluşturmak için elemanları [] içine yazmak gerekir.

```
    >> v=[1 3 5 7 9]
    v =
    1 3 5 7 9
```

>> v(2) (vektörün 2.elemanın değerini göster.)
 ans =
 3

• >> W=V.' (satır vektörünü sütün vektörüne dönüştürmek)

```
w =
1
3
5
7
```

9

Vektördeki bir eleman bloğunu görmek için

>> v(1:3) (Vektörün ilk üç elemanını verir. : işareti kolon işaretidir. çok önemli kolaylıklar sağlar)
 ans =
 135

```
    >> v(2:4) (v vektörünün 2,3,4. elemanlarını verir)
    ans =
    3 5 7
```

>> v(3:end)ans =5 7 9

```
>> v=[13579]
v =
13579
>> v(:) (Bir sütün vektörü oluşturur. : İŞARETİ ÖNEMLİ İŞ YAPAR)
ans =
1
3
5
7
9
>> v(1:2:end) (1.elemandan başlayıp 2şer 2şer son elemana kadar değerleri verir)
ans =
       159
>> v(end:-2:1) (Son elemandan başlayıp geriye doğru 2Şer sayarak değerleri bulur)
ans =
       951
>> C=[1:3;3:5;10:12;20:22] (3X3'lük Matris oluşturur. 1.satır 1den başlayıp 3'e kadar birer artan eleman
                                                                                 değerleridir.)
C =
               3
               5
       10
           11 12
       20 21 22
```

• linspace(a, b, n), a başlangıç ve b son değerler arasında lineer olarak n elemanlı bir vektör oluşturur.

```
>> x = linspace(1,5,3)
X =
      135
>> v=[13579]
      1 3 5 7 9
>> V(X) (v vektörünün 1. 3. 5. elemanlarının seçimi için başka bir vektör (x vektörü gibi)
                                                              kullanabiliriz.)
ans =
```

Matris İndeksleme

 Matrisler klasik olarak satır ve sütünların sırası şeklinde MATLAB'da gösterilir. Oluşturma formu;

```
>> A=[1 2 3; 4 5 6; 7 8
>> A(2,3)
ans =
```

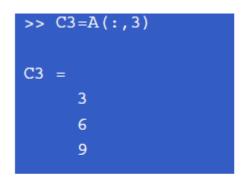
Matris işlemleri

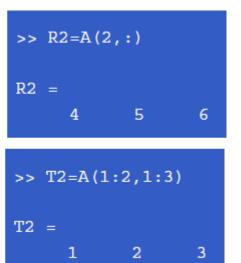
A Matrisinden,

Yeni bir kolon vektör dizisi elde etmek C3=A(:,3), Buradaki 3, 3.kolonun dışarıya çıkartılması anlamındadır.

Yeni bir satır vektörü oluşturmak için R2=A(2,:), Buradaki 2. 2.satırın çıkarılması anlamındadır.

Yeni bir matris dizisi oluşturmak için T2=A(1:2,1:3), T2 matrisinin , A matrisinin ilk 2 satırından (1:2) ve ilk 3 sutunundan (1:3) oluştuğu anlaşılır.

A matrisinden, son sütunu 0 olan yeni bir aynı boyutlu B matrisi yaratmak.

Matris operatörleriyle ilgili değişik uygulamalar aşağıdadır.

A(end,end) A matrisinin en son elemanını veriri A(end, end-2) A matrisinin enson satırındaki , end-2 sütunundaki elemanı verir.

E=A([1 3],[2 3]), A matrisindeki a(1,2),a(1,3), a(3,2),a(3,3) elemanlarını dışarı alır.

```
>> A(end, end)
ans =
     9
>> A(end,end-2)
ans =
>> A(2:end,end:-2:1)
ans =
     6
     9
>> E=A([1 3],[2 3])
E =
     2
            3
            9
     8
```

Birçok karmaşık şemalar matris adreslemeleri kullanılarak rahatça gerçekleştirilebilir. A(D) formatı matris indeksleme için kullanılan faydalı bir adreslemedir. Burada D lojik bir dizidir.

```
>> D=logical([1 0 0; 0 0 1; 0 0 0])
>> A(D)
ans =
```

: operatörü ile bir matris, sutun vektörü halinde ifade edilebilir.

Bir matrisin elemanları toplamının bulunmasında da : kolon operatörü kullanılabilir.

```
A =

1 2 3

4 5 6

7 8 9
```

```
>> s=sum(A(:))
s =
    45
>> s1=sum(A)
s1
           15
    12
                  18
>> s2=sum(sum(A))
s2 =
    45
```

Örnek:512x512 gri seviye bir f görüntü verisi uint8 sınıfındadır.

>> f=imread('rose_512.tif')
>> imshow(f)

>> fp=f(end : -1:1, :) >> imshow(fp)

>> f=imread('rose_512.tif')
>> imshow(f)

>> fp=f(:, end : -1:1)

>> imshow(fp)

>> f=imread('rose_512.tif')
>> imshow(f)

>> k = f(125:375, 125:375); >> imshow(k)

>> f=imread('rose_512.tif')
>> imshow(f)

>> z = f(1:4:end,1:4:end); >> imshow(z)

Dizi Boyutu Seçme (Selecting Array Dimensions)

operation(A, dim)

- Bir dizinin satır veya sutun sayısını elde etmek için kullanılır. A(MxN)'lik bir dizi olsun.
- >> k=size(A,1); A'nın ilk boyutu(dikey-vertical) boyunca size'ını verir. Başka bir deyişle bu komut row (dizi-satır)sayısını verir. K=size(A,2) ise satır boyunca size'ını veriri.

Bazı önemli standart Diziler (Bazı basit imag'ler üretmek için kullanılırlar)

zeros(M,N)	generates an M×N matrix of 0s of class double.
ones(M,N)	generates an M×N matrix of 1s of class double.
true(M,N)	generates an M×N logical matrix of 1s.
false(M,N)	generates an M×N logical matrix of 0s.
magic(M)	generates an м×м "magic square".
rand(M,N)	generates an $M \times N$ matrix whose entries are uniformly distributed random numbers in the interval [0,1].
randn(M,N)	generates an M×N matrix whose numbers are normally distributed random numbers with mean 0 and variance 1.

Önemli standart diziler (devam)

```
>> A=5*ones(3)
   5 5
            5
   5 5
            5
            5
   5
        5
>> magic(3)
ans =
     1 6
   8
   3 5 7
        9
\gg B=rand(2,4)
B =
  0.9501 0.6068 0.8913 0.4565
  0.2311 0.4860
                 0.7621
                         0.0185
```

M-Function Programlama

- Bir M-Function'da aşağıda belirtilenlerden oluşur.
- M-Files
- Operators
- Flow Control
- Code Optimization
- Interactive I/O
- Cell Arrays and Structures

M-Files

- MATLAB M-File'ları sadece MATLAB'IN uygulanabilir deyimlerini yürütebilmek için,
- Veya bir function şeklinde; kabul edebilir bir veya daha fazla çıktılar üretebilir komutlar şeklinde olabilirler. Bunun için kullanıcı tarafından tanımlanabilirler.
- M-File'lar bir text editörü ile yaratılabilir ve filename.m formatında saklanabilirler.

Bir function M-File'ın bileşenleri

- The function definition line (Fonksiyonun tanım satırı)
- The H1 line
- Help text (Yardım text'i)
- The function body (Fonksiyon gövdesi)
- Comments (Açıklamalar)

M-File

```
function [G,x] = planerot(x)
%PLANEROT Givens plane rotation.
    [G,Y] = PLANEROT(X), where X is a 2-component column vector,
왕
왕
    returns a 2-by-2 orthogonal matrix G so that Y=G*X has Y(2)=0.
옿
왕
    Class support for input X:
옿
       float: double, single
옿
    Copyright 1984-2004 The MathWorks, Inc.
옿
    $Revision: 5.10.4.1 $ $Date: 2004/04/10 23:30:05 $
if x(2) = 0
  r = norm(x);
  G = [x'; -x(2) x(1)]/r;
  x = [r; 0];
else
  G = eye(2, class(x));
end
```

Operators

- Arithmetic Operators : Sayısal hesaplamalar için.
- Relational Operators: nicelik/miktar karşılaştıma operatörüdür.
- Logical Operators and Functions: AND,OR,NOT gibi lojik işlemleri başarır.

Aritmetik Operatörler

Operator	Name	MATLAB	Comments
		Function	and Examples
+	Array and matrix addition	plus(A,B)	a+b, A+B, or a+A.
-	Array and matrix subtraction	minus(A,B)	a-b, A-B, A-a.
.*	Array multiplica-	times(A,B)	C=A.*B,
	tion		C(I,J)=A(I,J)*B(I,J).
*	Matrix multiplica-	mtimes(A,B)	A*B, standard matrix multiplica-
	tion		tion, or a*A, multiplication of a
			scalar times all elements of A.
./	Array right divi-	rdivide(A,B)	C=A./B,
	sion		C(I,J)=A(I,J)/B(I,J).
.\	Array left division	ldivide(A,B)	C=A.\B,
			C(I,J)=B(I,J)/A(I,J).
/	Matrix right divi-	mrdivide(A,B)	A/B is roughly the same
	sion		as A*inv(B), depending on computational accuracy.
\	Matrix left divi-	mldivide(A,B)	A\B is roughly the same
	sion		as inv(A) *B, depending on
			computational accuracy.

Aritmetik Operatörler-2

Operator	Name	MATLAB		Comments
		Function		and Examples
.^	Array power	power(A,B)		If C=A.^B, then
				$C(I,J)=A(I,J)^B(I,J)$.
^	Matrix power	mpower(A,B)		Square matrix to the scalar power, or scalar to the square matrix power.
.*	Vector and matrix transpose	transpose(A)		A.'. Standard vector and matrix transpose.
,	Vector and ma- trix complex con- jugate transpose	ctranspose(A)		A'. Standard vector and matrix conjugate transpose.
+	Unary plus	uplus(A)	+A i	is the same as 0+A.
-	Unary minus	uminus(A)	-A	is the same as 0-A or -1*A.
:	Colon	Discussed earlier.		cussed earlier.

İmage Aritmetik Fonksiyonları

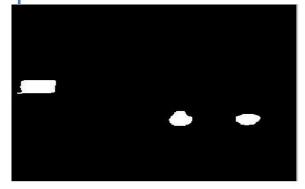
Function	Description
imadd	Adds two images; or adds a constant to an image.
imsubtract	Subtracts two images; or subtracts a constant from an image.
immultiply	Multiplies two image, where the multiplication is carried out between pairs of corresponding image elements; or multiplies a constant times an image.
imdivide	Divides two images, where the division is carried out between pairs of corresponding image elements; or divides an image by a constant.
imabsdiff	Computes the absolute difference between two images.
imcomplement	Complements an image.
imlincomb	Computes a linear combination of two or more images.

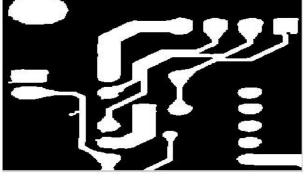
İmage Aritmetik Fonksiyonları

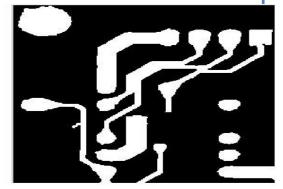
Toplama:

C(i,j,1)=min(A(i,j,1)+B(i,j,1),255)

- Denklemde (i, j) piksel pozisyonunu gösterir.
- Görüntü toplama bir görüntüden diğerine bileşenleri eklemek için kullanılabilir.
- Çıkarma
- C=A-B;
- C(i, j,:) =max(A(i, j,:)-B(i, j,:),0).
- Görüntü çıkarma değişim tespiti için geniş bir şekilde kullanılır.

Subtracted Image

Original Image

Image with defects

İmage Aritmetik Fonksiyonları

Çarpma:

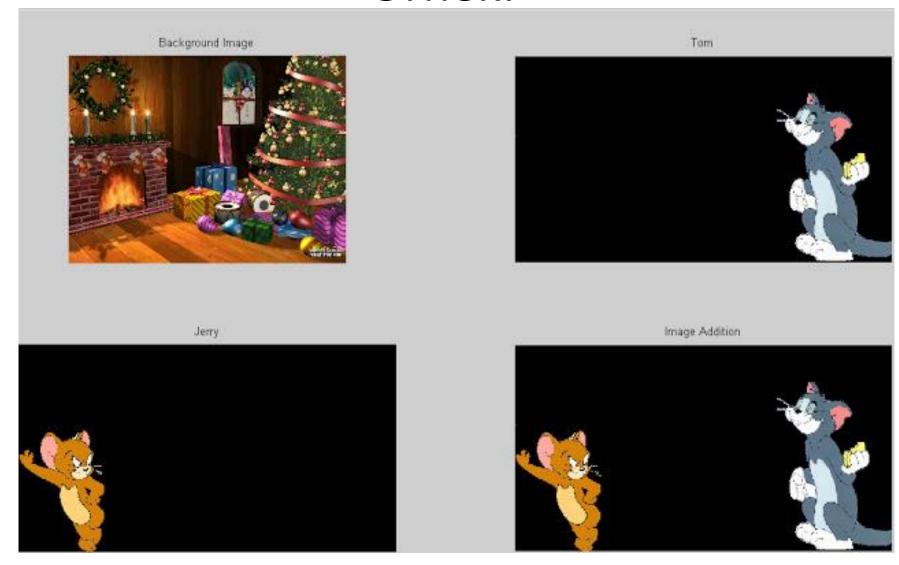
- Görüntü çarpma görüntüdeki pikselleri bir sabit ile çarparak ortlama gri seviyeyi arttırmak için kullanılır.
- Ayrıca maskeleme işlemleri için de kullanılır. C=A.*B;

Bölme:

C=A.\B;

AND ve OR

 Görüntünün kalanından ilgili alanı izole etmek için mantıksal AND veya OR kullanılır. Maske L ve A görüntüsü için ilgilenen alanı elde etmek için D= and(L,A) işlemi uygulanır.


```
background=imread('back.jpg');
A=imread('tommy1.bmp');
B=imread('jerry1.bmp');
object=A+B;
background=imresize(background,[size(object,1) size(object,2)]);
Im3=uint8(zeros(size(object)));
whiteImg=uint8(ones(size(object)));
mask=whiteImg./object;
im3=uint8(mask&background);
figure, imshow (mask);
finalImg=(background.*im3)+object;
figure, imshow (final Img)
```


Görüntü üzerinde bazı işlemler: devirme

$$B = A'$$

$$B(j,i) = A(i,j)$$

$$(i = 0,..., N-1, j = 0,..., M-1)$$

Görüntü üzerinde bazı işlemler: düşeyde çevirme

$$B(i, M - j - 1) = A(i, j)$$

$$(i = 0, ..., N - 1, j = 0, ..., M - 1)$$

Görüntü üzerinde bazı işlemler: kırpma

$$B(i, j) = A(n_1 + i, n_2 + j)$$

$$(i = 0, ..., m_1 - 1, j = 0, ..., m_2 - 1)$$

- (n1,n2)→Başlangıç noktası
- (m1,m2) → pencere boyutları

Görüntü üzerinde bazı işlemler: öteleme

$$B(i, j) = A(i - n_1 + 1, j - n_2 + 1)$$

$$(i = n_1, ..., N, j = n_2, ..., M)$$

(n1,n2)→Başlangıç noktası

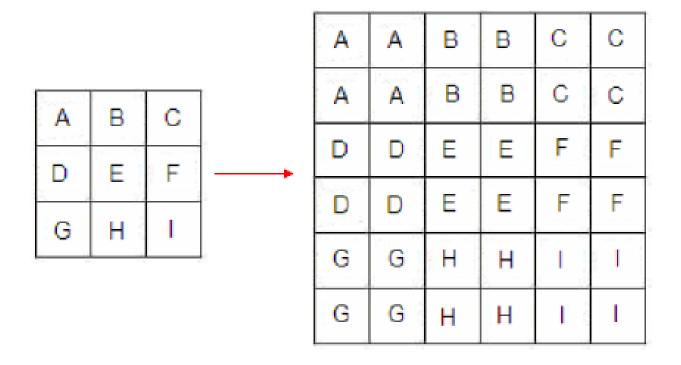

Öteleme işlemi yapan bir Matlab işlevi yazalım:

Burada for döngüleri yerine tek bir satır yazarak aynı işlem yapılabilir.

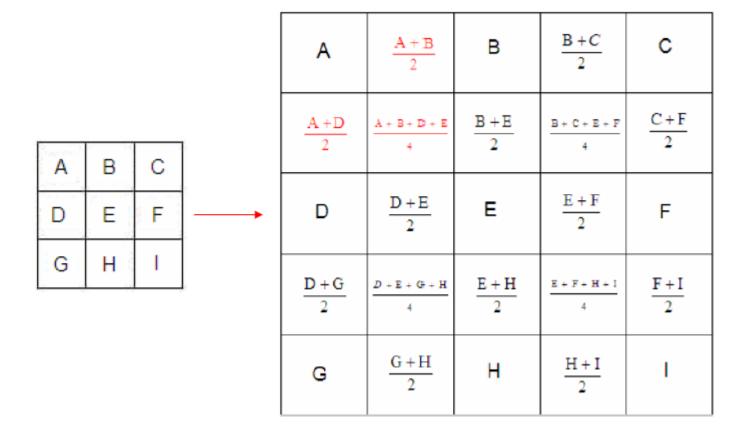
Boyut değiştirme-yakınlaştırma

- Yakınlaştırma, düşük piksel boyutlu bir imgenin piksel boyutunun yazılımsal olarak arttırılmasıdır.
- Sayısal yakınlaştırma (digital zoom).

Boyut değiştirme-yakınlaştırma

Boyut büyültmede daha yumuşak geçişler için:

Boyut Değiştirme

- Matlab ile boyut değiştirme için "imresize" adındaki işlev kullanılabilmektedir.
 Is=imresize(I,oran,yöntem);
- oran : giriş imgesinin boyutunun değişme oranını verir. oran>1 (büyütme), oran<1 (küçültme).
- yöntem: boyut değiştirmede kullanılacak aradeğerleme yöntemi.
- Örn; Is=imresize(I,0.97, 'bicubic');

İmge oluşturma

$$\mathbf{A} = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 2 & \dots & 255 \\ 0 & 1 & 2 & \dots & 255 \\ \vdots & & & & \\ 0 & 1 & 2 & \dots & 255 \end{bmatrix}$$
 256 rows

256

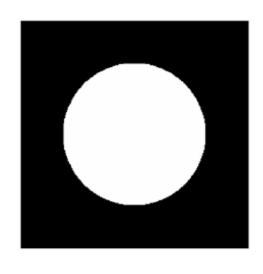

256

```
for i = 1 : 256
for j = 1 : 256
A(i, j) = j - 1;
end
end
```

İmge oluşturma

 (128,128) merkezli, yarıçapı 80 piksel beyaz bir daire

$$B(i,j) = \begin{cases} 255 & \text{if } \sqrt{(i-128)^2 + (j-128)^2} < 80\\ 0 & \text{otherwise} \end{cases}$$

```
for i = 1:256

for j = 1:256

dist = ((i - 128)^2 + (j - 128)^2)^(.5);

if (dist < 80)

B(i, j) = 255;

else

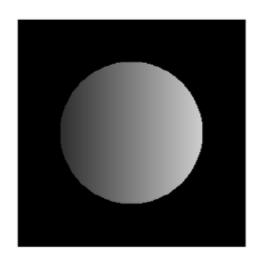
B(i, j) = 0;

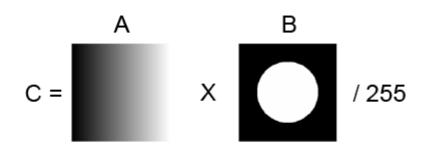
end

end

end
```

İmge Oluşturma


```
for i = 1:256
for j = 1:256
C(i, j) = A(i, j) * B(i, j)/255;
end
end
```

Ödev:

Teslim Tarihi: 5 Kasım 2013

- Görüntü üzerinde düşeyde çevirme, boyut değiştirme(imresize), kırpma, öteleme işlemlerini gerçekleştiren MATLAB kodlarını yazınız?
- 2. RGB→HSI dönüşümü için MATLAB kodunu yazınız?